

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Valintaesitys

26.6.2025

Dnro: EURA 2021/406474/09
02 01 01/2025/ESAVO

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

HINEE - Kohti hiilineutraalia mökkeilyä

Hakijan virallinen nimi

Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy

Hakemusnumero

406474

Saapumispäivämäärä

25.06.2025

Alkamispäivämäärä

01.10.2025

Päättymispäivämäärä

30.09.2027

Viranomainen

Etelä-Savon maakuntaliitto

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

Uudistuva ja osaava Suomi ohjelman 2021-2027
kevään 2025 haku

Hakuilmoituksen tunnus

ESALII-016

Käsittelijä

Sannamari Johanna Markkanen

Toimintalinja

2 Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite

2.1 Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

Tukimuoto

Alueellinen kehittämistuki: kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Etelä-Savon vapaa-ajanasuntojen energiatehokkuustoimille ja hiilineutraaliuden tavoittelulle on tarvetta, sillä Suomen suosituimpiin mökkeilyalueisiin kuuluvassa maakunnassa on vapaa-ajanasuntoja saman verran kuin vakituksia asuinrakennuksia, noin 46 000. Talvella 2023 tekemämme kyselyn mukaan käytetyimmät lämmitysmuodot alueen vapaa-ajanasunnoilla ovat puu- ja sähkölämmitys, ja uusiutuvia energiamuotoja käyttää hieman alle 25 % vastaajista. Suomalaisen mökin hiilijalanjälki on keskimäärin 2313 kg CO₂e (Syke

2023). Vapaa-ajanasuntojen energiankulutuksesta suurin osa syntyy lämmityksestä, ja peruslämpö on niissä talvella päällä noin 40 %:ssa. Mökeillä vietetään aikaa keskimäärin 103 vrk vuodessa (Mökkibarometri 2021). Ympärivuotisuus on lisääntymässä, mökkien koko ja varustetaso kasvavat ja siten energiankulutus kasvaa. Myös käytettävän energian tuotantotapaan on syytä ohjata mökkeilijöiden huomiota ja kannustaa heitä suosimaan uusiutuvia energialähteitä. Hankkeessa tehdään mm. selvitystyö mökkeilyn hiilineutraaleista ratkaisuksista ja toimintamalleista, joilla mökkeilijät voivat omalla toiminnallaan pyrkiä kohti hiilineutraaliutta, sekä ohjataan heitä ilmastovisaisiin toimintatapoihin tiedollisella ohjauksella. Hyödynnämme tässä mökkeilyn hiilijalanjälkilaskuria (Syke 2023).

Samalla kun etsimme hankkeessa ratkaisuja mökkeilyn energiatehokkuuden edistämiseen ja päästöjen vähentämiseen, vahvistamme myös mökkeilyn elinvoimavaikutuksia alueella kehittämällä uusia tuotteita ja palveluja mökkeilijöiden tarpeisiin yhdessä yritysten kanssa. Näin tuemme pk-yritysten kestävästä kasvusta ja uudistumisesta. Mökkien käyttöasteen kasvattaminen ja niiden kunnon parantaminen kohentavat hiilitasetta – mitä aktiivisemmassa käytössä mökki on, sitä parempi. Hanke edistää yksityisten mökkien vuokrauskäyttöä, kohteena erityisesti vähällä käytöllä olevat mökit. Myös jakamis- ja kiertotalouden ratkaisujen levittäminen vapaa-ajan asumiseen sekä mökkien että mökkeilyyn liittyvän välineistön ja liikkumisen osalta avaa liiketoimintamahdollisuuksia, vahvistaa elinvoimaa ja edistää hiilineutraaliutta.

Hanke tukee Etelä-Savon maakuntastrategian kärkiä ja älykkään erikoistumisen strategiaa edistämällä vastuullista ja ilmastoystävällistä vapaa-ajan asumista. Pitkän tähtäimen tavoitteena on hiilineutraali mökkeily 2035, näin hanke kytkeytyy myös valtakunnallisen päästövähennystavoitteen toteuttamiseen.

Hankkeen tavoitteita ovat:

1. Mökkeilyn energiatehokkuuden ja hiilineutraaliuden edistäminen
2. Mökkeilyn viipymän pidentyminen ja paikallisten palvelujen käyttö pk-yritysten kestävästä kasvun tukena
3. Mökkeilyn hiilitaseen parantaminen jakamis- ja kiertotalouden ratkaisujen avulla sekä käyttöastetta lisäämällä
4. Tunnettuuden, aseman ja vetovoiman kasvattaminen kestävästä, vähäpäästöisen mökkeilyn edistäjänä

Hankkeen tuloksena Mikkelin seudun vapaa-ajanasuntojen energiatehokkuus on parantunut, uusiutuvan energian käyttö lisääntynyt ja vapaa-ajanasukkaiden tietämys ilmastovisaasta mökkeilystä kasvanut. Selvitys hiilineutraaleista toimintamalleista mökkeilyssä on tehty ja hiilineutraaliusopas mökkeilijöiden käyttöön on tuotettu. Yritysten palvelutarjonnassa huomioidaan vapaa-ajanasukkaat laajemmin, uusia palveluja ja tuotteita on kehitetty. Mökkien käyttöaste on kasvanut ja yksityisten mökkien vuokraustoiminta edistynyt yhteistyössä uusien kumppanien kanssa. Jakamis- ja kiertotalouden ratkaisuja on saatu juurrutettua mökkeilyyn ja välineiden vuokrauspisteiden toteutusta on edistetty. Hanke vahvistaa alueen tunnettuutta parhaana kestävästä mökkeilyn seutuna ja edistäjänä, alueen suunnannäyttäjäsena mökkeilyn energiatehokkuuden ja hiilineutraaliuden edistäjänä tunnetaan laajasti.

Tiivis yhteistyö valittujen kumppanien ja sidosryhmien kanssa sekä yhteiskehittäminen ovat hankkeen onnistumisen edellytys. Hankkeen tuloksena Etelä-Savon vapaa-ajan asuminen pääsee eteenpäin polulla kohti hiilineutraaliutta.

Hankkeen toimenpiteet

Hankkeen konkreettisia toimenpiteitä ovat:

1. TYÖPAKETTI: Vapaa-ajan asumisen energiatehokkuuden ja hiilineutraaliuden edistäminen

Selvitämme, mitä ovat hiilineutraalit toimintamallit ja ratkaisut mökkeilyssä. Käytämme hankkeelle kilpailutettuja asiantuntijoita, jotka hallitsevat päästöjen laskennan sekä pystyvät esittämään mahdollisia päästökompensaatioita ja hiilineutraaliutta edistäviä toimintatapoja mökkeilyssä. Hyödynnämme selvityksen tuloksia kohderyhmien tiedollisessa ohjauksessa. Selvitys on suuntaa näyttävä teko ja tuo konkretiaa mökkeilyn hiilineutraaliuden tavoitteluun. Selvityksestä saamme kohderyhmien käyttöön esim. tietokortit esimerkkilaskelmineen erilaisista mökeistä ja mökkeilytyyleistä. Koostamme selvityksen tuotoksista myös hiilineutraaliusoppaan printti- ja digiversiona.

Kannustamme ja ohjaamme kohderyhmiä vahvistamaan mökkeilyn hiilinielua ja tekemään kompensaatioita mökkiympäristössä (esim. metsittäminen, luonnon monimuotoisuuden lisääminen, muu hiilikädenjälki) em. selvityksen tulosten pohjalta ja asiantuntijoita hyödyntäen, viestinnän ja markkinoinnin keinoin.

Edistämme uusiutuvien energialähteiden käyttöä ja energiatehokkuutta mökkeilyssä energianeuvonnalla ja viestinnällä. Vahvistamme ja syvennämme mökkeilijöiden tietoisuutta ja ymmärrystä ekologisesta vastuullisista toimintatavoista ja keinoista, jotka edistävät hiilineutraaliuden saavuttamista. Yrityksiä osallistamme tähän esim. uusiutuvan energian asiantuntijoina ja ratkaisujen tarjoajina.

Tiedollisen ohjauksen keinona järjestämme em. aiheista webinaareja mökkeilijöille (5–6 webinaaria/vuosi). Tuotamme myös Laiturilla-podcast-sarjan kausi 2 (5 jaksoa) energiatehokkuuden, hiilineutraaliuden ja kestävän mökkeilyn edistämisestä. Käytämme webinaareissa ja podcasteissa asiantuntijaesiintyjiä ja osallistamme mökkeilijöitä keskustelijoiksi. Tuotamme webinaarit itse, podcast-sarjan tuotanto kilpailutetaan. Markkinoimme tilaisuuksia monikanavaisesti, jotta kohderyhmät löytävät ne. Tuotamme aiheista myös sisältöä hankkeen viestintäkanaviin (verkkosivut, sosiaalinen media, lehtinen).

Järjestämme vapaa-ajanasukkaiden kesken energiatekokilpailun vuosina 2026–2027 (1 kilpailu/vuosi). Haastamme heidät tekemään mökillä energiateon tai -investoinnin ja ilmoittamaan sen kilpailuun, jossa on palkintona paikallinen houkutteleva tuote. Näin ohjaamme mökkeilijöitä miettimään energiankäyttötapojaan ja hiilineutraaliuden tavoittelua ja innostamme heitä ryhtymään tuumasta toimeen. Kilpailu on keino kerätä mökkeilijöiltä tietoa nykytilanteesta ja heidän tavoistaan edistää energiatehokkuutta mökkeilyssään. Kilpailuun ilmoitettuja energiatekoja käytämme hankkeen viestinnässä ja markkinoinnissa mökkeilijöiden vertaistarinoina.

Toimenpiteiden suunnittelu käynnistetään heti hankkeen alettua, toteutus vuosina 2026–2027. Päävastuu suunnittelusta, kilpailutuksista, selvitystyön johtamisesta ja koordinoimisesta projektipäälliköllä, viestintäasiantuntija avustaa ja hoitaa viestinnän ja markkinoinnin. Energiatekokilpailun järjestäminen 2026–2027 on viestintäasiantuntijan vastuulla.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioimme ja mittaamme esimerkiksi tilaisuuksiin ja energiakilpailuihin osallistujien määrällä ja kohderyhmiltä kyselyin (Webropol) kerättävällä palautteella.

2. TYÖPAKETTI: Uudet palvelut vapaa-ajan asumiseen

Edistämme uusien palvelujen kehittämistä mökkeilijöiden tarpeisiin 6/2025 valmistuvan mökkitutkimuksen (FCG; Selvitys mökkien käytöstä Mikkelin seudulla) tulosten pohjalta yhdessä alueen yritysten kanssa. Jalkautamme tutkimuksen tuloksia yrityksille, jaamme tietoa, neuvomme ja sparraamme. Pääpaino on energiatehokkuuteen, uusiutuvan energian käyttöön ja hiilineutraaliuden edistämiseen liittyvissä tarpeissa/palveluissa, mutta muutkin palvelutarpeet on tärkeää huomioida alueen elinvoiman edistämiseksi.

Järjestämme yrityksille, joita kiinnostavat vapaa-ajanasukkaat asiakasryhmänä, webinaarisarjan ja työpajoja, joissa on tarjolla esim. kaikille avointa palvelumuotoilua (4 webinaaria ja 4 työpajaa). Toimenpiteillä lisäämme yritysten tietoisuutta mökkeilijöiden muuttuvista palvelutarpeista sekä energiatehokkuudessa ja uusiutuvan energian käytön lisäämisessä piilevistä liiketoimintamahdollisuuksista, jotta yrityksissä syntyy uusia palveluja ja tuotteita. Luomme näin mahdollisuuksia yritysten kestäväan kasvuun ja uudistumiseen.

Toteutus ajoittuu koko hankeajalle. Webinaarien ja työpajojen suunnittelu käynnistyy heti hankkeen alussa, toteutus vuosina 2026–2027. Päävastuu projektipäälliköllä, viestintäasiantuntija avustaa.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioimme ja mittaamme tekemällä yrityksille kyselyn hankkeen alussa nykytilanteen kartoittamiseksi ja toistamalla kyselyn hankkeen lopussa. Tarve vapaa-ajanasukkaiden palvelutarpeita koskevan ajantasaisen tiedon lisäämisestä on lähtenyt yrittäjiltä.

3. TYÖPAKETTI: Jakamis- ja kiertotalous vapaa-ajan asumisessa

Edistämme mökkien käyttöasteen kasvattamista ja vähällä käytöllä olevien mökkien saamista aktiivisempaan käyttöön jakamistalouden ratkaisujen avulla. Tavoittelemme viestinnällä ja markkinoinnilla mökinomistajia, joiden mökki on vähäisellä tai olemattomalla käytöllä, ja viestimme heille vaihtoehdoista (vuokraaminen, myynti, jakamistalouden ratkaisut). Tavoitteena on lisätä mökkien käyttöastetta ja mökinomistajien ymmärrystä siitä, että mökin pitäminen tyhjillään ei ole hyvä vaihtoehto. Teemme yhteistyötä paikallisten kiinteistönvälittäjien kanssa.

Edistämme yksityisten mökkien vuokraustoimintaa. Selvitämme kotimaisia ja kansainvälisiä kumppaneita, jotka olisivat kiinnostuneita kehittämään ja lisäämään vuokrausliiketoimintaansa alueella yksityisten mökinomistajien kanssa (tavoitteena 2–3 kotimaista ja 1 kv kumppani). Autamme mahdollisessa etabloitumisessa. Selvitämme kyselyllä asioita, jotka ovat omistajilla vuokraamisen esteenä, ja etsimme keinoja purkaa niitä. Tuotamme

sisältöjä vuokraamisen hyödyistä, keinoista, alustoista jne. hankkeen kanaviin. Käsitlemme vuokraamista aiheena mökkeilijöille ja yrityksille järjestettävissä webinaareissa (ks. TP 1 ja 2).

Edistämme välineistön jakamistaloutta mökkeilyssä. Selvitämme kumppaneita ratkaisujen toteuttamiseen (esim. yhteiskäyttöveneet, puutarhatyökoneet, harrastevälineet, sähköautojen yksityisten latauspisteiden jakaminen), käymme hankekuntien kanssa läpi mahdollisuuksia toteuttaa vuokrauspisteitä kuntataajamissa, hyödynnämme palvelumuotoilua. Teemme yhteistyötä Jakamistalouden edistäminen Etelä-Savossa -hankkeen kanssa.

Kannustamme tiedollisella ohjauksella mökkeilijöitä omaksumaan kiertotalouden periaatteita ja toimintatapoja ja siten edistämään hiilineutraaliutta omassa mökkeilyssään. Tuotamme aiheesta sisältöjä hankkeen kanaviin (verkkosivu, some, lehtinen).

Toteutus ajoittuu koko hankeajalle. Ensin selvitetään mahdolliset kumppanit vuokraustoimintaan ja jakamistalouteen, sen jälkeen muut toimet. Päävastuu projektipäälliköllä, viestintäasiantuntija avustaa.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioimme ja mittaamme syntyvien kumppanuuksien määrällä ja esim. kohderyhmille tehtävällä kyselyllä (Webropol).

4. TYÖPAKETTI: Viestintä, vuorovaikutus ja brändi

Toteutamme viestintää ja markkinointia TP 1–3 aiheista toimenpiteiden edistämiseksi ja tueksi hyödyntäen Laiturilla-kanavia (verkkosivusto, some, lehtinen, webinaarit, podcastit, muut tapahtumat) sekä ostettua mediatilaa.

Osallistamme mökkeilijöitä, lisäämme yhteisöllisyyttä, luomme vuorovaikutusta mökkeilijöiden kanssa. Tavoitetta palvelevat esimerkiksi webinaarit, podcastit, somessa käytävä dialogi sekä TP 1 sisältämän energiatekopolin järjestäminen. Hankkeen lopuksi järjestämme kaikille avoimen seminaarin.

Viestinnän ja markkinoinnin toimia ovat mm. sisällöntuotanto verkkosivuille hankkeen aiheista, podcast-sarja kausi 2, Laiturilla-lehtisen tuottaminen vuosina 2026 ja 2027 (8–12 sivua, postitetaan alueen mökinomistajille kotiosoitteisiin printtinä ja julkaistaan sähköisenä versiona verkossa), printti- ja digimainonta, webinaarit ja muut tilaisuudet mökkeilijöille ja muille kohderyhmille hankkeen teemoista, tiedotteet, messut ja tapahtumat sekä vaikuttajamarkkinointi.

Asiantuntevalla, monikanavaisella viestinnällä ja markkinoinnilla hankkeen aiheista rakennamme Laiturilla-brändiä ja kasvatamme seudun tunnettuutta parhaana kestävästä mökkeilyalueena ja edistäjänä sekä vetovoimaa mökkiseutuna – brändi rakentuu sisältöjen kautta. Toimilla laajennamme Laiturilla-kanavia seuraavaa yleisöä, jotta saamme levitettyä viestiä energiatehokkuuden ja hiilineutraaliuden edistämisen tärkeydestä mahdollisimman laajalle. Tähän tarvitaan mediatilaa ja monikanavaista markkinointia.

Teemme viestintäyhteistyötä sidosryhmien ja toimijoiden kanssa, mm. Motiva, mökkiläisyhdistykset, ProAgria Etelä-Savo, Järvi-Suomen kylät ry, Pidä saaristo siistinä ry, Metsäkeskus, Etelä-Savon yrittäjät.

Toteutus ajoittuu koko hankeajalle. Projektipäällikkö johtaa ja koordinoi toteutusta, viestintäasiantuntija vastaa operatiivisesta toteutuksesta.

Viestinnän ja markkinoinnin vaikuttavuutta arvioimme ja mittaamme mm. tapahtumien osallistujamäärillä, verkkosivuston kävijämäärillä, somen seuraajamäärillä, ansaitun median osumilla sekä asiakkailta saatavalla palautteella.

TIEDOTTAMINEN: Tiedotamme hankkeesta ja tuloksista säännöllisesti hankkeen markkinointi- ja viestintäsuunnitelman ja rakennerahastojen viestintäohjeiden mukaan (mm. lehdistötiedotteet, verkkosivut, sosiaalinen media)

HANKKEEN ETENEMISEN ARVIOINTI: Etenemistä, sisältöä ja toteutusta arvioimme min. 2 krt vuodessa ohjausryhmän kokouksissa ja säännöllisesti itsearvioinnein. Toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioimiseksi voimme tehdä esim. asiakaskyselyn hankkeen alussa ja/tai lopussa

Tavoitteiden saavuttamiseksi hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä muiden saman aihepiirin hankkeiden ja hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden muiden asiantuntijoiden kanssa, jotta hankeyrityksille/hankkeen toimijoille saadaan paras mahdollinen asiantuntemus käyttöön

Lisätietoja hakemuksesta

Tuotosindikaattorit:

NO02 Yhteiskehittämistä tukevat alustat ja verkostot 2 kpl

NO03 Yhteiskehittämiseen osallistuvat yritykset 40 kpl

Tulosindikaattorit:

RCR01 Uudet tuella aikaansaadut työpaikat 3 kpl

SL01 joihin työllistyvät naiset 2kpl

RCR03 Tuote- tai prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset 8kpl

NR01 Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut 5 kpl

NR07 Päästövähennyksiä edistävät uudet ratkaisut 2 kpl

NR08 Päästövähennyksiä, energiatehokkuutta tai uusiutuvaa energiaa edistävät demonstraatiot 2 kpl

NR09 Pk-yritykset, jotka aloittavat energiatehokkuuteen tai uusiutuvan energian ratkaisuihin perustuvaa uutta liiketoimintaa 4 kpl

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Etelä-Savo

Kunnat

Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mikkeli, Mäntyharju, Puumala

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 7 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset
Matkakustannusten ilmoitustapa	Matkakustannusten yksikkökustannukset
Sisältyykö arvonlisävero kustannuksiin?	Ei

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	209 358	209 358	
2 Matkakustannukset	5 760	5 760	
3 Ostopalvelut	220 500	220 500	
4 Muut kustannukset	0	0	
Flat rate 7 % kehittäminen	30 493	30 493	
5 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	466 111	466 111	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	349 583	349 583	75,00
2 Omarahoitus: Kuntarahoitus	116 528	116 528	25,00
3 Kuntarahoitus	0	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	466 111	466 111	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelman TL 2 Hiilineutraali Suomi erityistavoitteen 2.1 Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen mukainen. Hakemus täyttää rahoittajan arvion mukaan yleiset valintaperusteet.

Hankkeen toteuttajalla on riittävät taloudelliset resurssit ja osaaminen hankkeen toteuttamiseksi. Hanke edistää Etelä-Savon älykkään erikoistumisen strategian painopistettä Matkailu. Lisäksi hankkeella edistetään vihreää siirtymää sekä maakunnan tunnettua.

Hankkeen tavoitteena on edistää laajasti vapaa-ajan asumisen energiatehokkuutta ja hiilineutraaliutta. Keinoina tässä ovat tiedottamisen ja viestinnän lisäksi mm. mökkeilyn viipymän pidentäminen, jakamis-, kiertotalous- ja energiatehokkuusratkaisujen edistäminen sekä mökkien käyttöasteen lisääminen. Lisäksi hankkeessa edistetään Etelä-Savon tunnettua ja vetovoimaa kestävästä mökkeilystä maakuntana.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon maakuntaliiton pisteytystyöryhmä 10.4.2025

Etelä-Savon maakuntaliiton hankeryhmä 13.8.2025

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 19.8.2025

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä